

Abort the Law

En komparativ studie om hur transnationella sociala rörelser och
det globala civilsamhället kan påverka nationell lagstiftning

Författare: Nathalie Gustafsson & Figge Roth

Abstract

Studien syftade att undersöka hur transnationella sociala rörelser och det globala civilsamhället påverkar nationell lagstiftning. Utgångspunkten omfattade att det inhemska civilsamhället kan hämta stöd och information från det globala civilsamhället, och med hjälp av denna avancera och påverka de styrande att genomföra en lagstiftningsförändring. Studien fokuserar på abortfrågan och den transnationella pro-choice-rörelsen i Irland och Argentina utifrån tidsspannet 1960-2018. Som metod användes en komparativ forskningsdesign som kombinerades med processpåring. Material hämtades från icke-statliga organisationer samt vetenskaps- och nyhetsartiklar. Studien grundade sig huvudsakligen på tidigare forskning och analyserade empirin utifrån teorin "the Domestic Impact of Transnational Activism". Resultatet visade att transnationella sociala rörelser och det globala civilsamhället kan påverka inhemska lagstiftning genom att den nationella lagstiftningen fördöms av globala aktörer eller genom att påverka den nationella pro-choice-rörelsen. Hur mycket den nationella pro-choice-rörelsen påverkas är beroende av bl.a. statens närhet till det globala civilsamhället och inhemska auktoritetens certifiering av rörelsen

Nyckelord: *transnationella sociala rörelser, abortlagstiftning, globalt civilsamhälle, pro-choice, processpåring, Argentina, Irland*

Antal ord: 9707

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
1.1 Syfte och frågeställning	3
1.2 Disposition	3
2 Bakgrund	4
2.1 Abortfrågans uppkomst på global nivå	4
2.2 Rörelser inom abortfrågan	6
2.3 Pro-choicerörelsen	6
3 Teoretiskt ramverk	8
3.1 Förändring av den nationella lagstiftningen	8
3.2 Omvärldens påverkan	9
3.3 Transnationella sociala rörelser påverkan på nationell lagstiftning	10
3.4 Operationalisering	12
4 Metod	14
4.1 Komparativ studie: olika utfalls-design	14
4.2 Processpåring	15
4.3 Material	17
4.4 Avgränsning och val av fall	19
5 Empirisk analys	21
5.1 Presentation av fall	21
5.1.1 Irland	21
5.1.2 Argentina.....	22
5.2 Lagstiftningsförändringar fram till 2018	22
5.3 Den inhemska pro-choicerörelsernas organisering	24
5.4 Vägvalet 2018	27
6 Diskussion	29
7 Slutsats	32
8 Referenser	34

1 Inledning

Transnationella sociala rörelser har under de senaste decennierna varit särskilt påtagliga världen över. Genom att mobilisera över statsgränser och påtrycka stater i olika syften har förändringar skett på lokal, nationell och internationell nivå. Fenomenet och begreppet kan definieras olika, men från ett övergripande perspektiv kan de ses som nätverk av aktörer som är organiserade på samtliga politiska nivåer (Smith 2013:1-2). Rörelserna drar nytta av det globala civilsamhället och institutioner, och har med tiden funnit nya strategier. Vad som är mest utmärkande med transnationella rörelser är i synnerhet deras förmåga att mobilisera människor över statsgränser med samma syfte och mål – att bilda opinion och skapa förändring. För arbetet med ökad jämställdhet mellan kön inom konservativa stater, har transnationella sociala rörelser och det transnationella flödet av sociala policy idéer som de vidareförs varit särskilt viktiga. Bland annat genom att inspirera inhemska aktivister med ny information och bidra med internationellt stöd i frågan till dem. I sin tur, betraktas transnationella sociala rörelser därmed ha positivt påverkat nationella aktivisters arbete i att förändra nationell lagstiftning åt ett visst håll. (Lepreite 2012:111-112)

En frågan som har varit i uppenbar förändring i samband med transnationella rörelser är abortfrågan. Sedan mitten av 1900-talet har abort varit omdiskuterat på den globala agendan, olika stater och aktörer har uttryckt olika ståndpunkter som både har splittrat och enat rörelser (Crane 1994:247-254). Abortlagstiftningen har i flertalet stater liberaliserats medan den även har inskränkts i andra stater. I bland annat Europa har tillgången till fri abort ökat, men däremot finns det fortfarande stater som vill begränsa abort, om inte begränsa abort avsevärt (SVT 2020). En del av dessa länder har starka rötter i katolicism och liberalisering av abort har där haft ett motstånd. Irland är en av de länder som historiskt sett haft stat och religion sammanknutna och katolska värderingar har påverkat politiska frågor. Abortfrågan är en av dem och det krävdes många år innan den irländska pro-choicerörelsen till sist uppfyllde målet med abortliberalisering i Irland 2018. (Buedo 2020:853) I detta motstånd har det globala civilsamhället och den transnationella pro-choicerörelsen varit betydande. En stat som kan kontrasteras med Irland i abortfrågan är Argentina. Också detta land har en historia starkt

sammanknuten med katolicism och abort är sedan nationens grundande förbjudet. (Buedo 2020:853). År 2018 hade Argentinas pro-choicerörelse, precis som Irland, stora demonstrationer men de lyckades där inte genomföra abortliberalisering förrän i slutet på 2020. (BBC 2020d) Den transnationella pro-choicerörelsen och det globala civilsamhället har inneburit olika för Irland och Argentina och med utgångspunkt i 2018 är det av intresse att undersöka hur det kommer sig att Irland genomförde liberaliseringen 2018 men inte Argentina, Med andra ord, vad de bakomliggande faktorerna är till att den inhemska pro-choicerörelsen i Irland, tillsammans med den transnationella pro-choicerörelsen, lyckades gemensamt åstadkomma lagstiftningsförändring medan försöket i Argentina misslyckades under detta år.

Vidare finner studien därmed starka kopplingar mellan nationellt och globalt civilsamhälle i anknytning till förändringar i nationell lagstiftning. Hypotetiskt utgår denna studie från att det är det inhemska civilsamhället som verkar för att förändra den nationella lagstiftningen, då förändringen inte initieras av de styrande själva. Således ämnar studien att undersöka hur transnationella sociala rörelser i det globala civilsamhället påverkar det inhemska civilsamhället som i sin tur pressar sina respektive stater att förändra lagstiftningen i frågan. Forskningsproblemet kan således vara statsvetenskaplig intressant att studera med anledningen av staters förmåga att motstå eller genomföra förändring i relation till deras resurser och värderingar. Parallellt föreligger även intressen i att undersöka hur transnationella rörelser verkar på systemnivå för att påverka en lagstiftning som kan vara förtryckande mot internationella rättigheter. Problemformulering kan slutligen demonstreras i variabeltänkandets banor:

$X = \text{Inhemskt civilsamhälle} \rightarrow Y = \text{Nationell abortlagstiftning}$

$Z = \text{Det globala civilsamhället (transnationella pro-choicerörelsen)}$

1.1 Syfte och frågeställning

Denna studie syftar att finna förklaringar till hur det globala civilsamhället och transnationella sociala rörelser kan påverka enskilda staters nationella lagstiftningar. Genom att jämföra en stat som har förändrat sin abortlagstiftning med en som inte har genomfört förändring, eftersträvar denna studie att förklara på vilka sätt det nationella civilsamhället (inhemska rörelser) kan påverka statens lagstiftning med hjälp av globala civilsamhället. I denna studie avses förändring vara lika med liberalisering av en tidigare restriktiv abortlagstiftning. Studien vill på ett övergripande plan undersöka i vilken kontext och vad som påverkar hur väl den transnationella sociala rörelsen kan styrka det inhemska civilsamhället som i sin tur påverkar enskilda staters lagstiftning. Mot denna syftesformulering eftersträvar denna studie att besvara följande frågeställning:

”Hur kan det globala civilsamhället och den transnationella pro-choicerörelsen påverka nationell abortlagstiftning?”

1.2 Disposition

Denna studie är uppdelad i åtta olika avsnitt. Den första, (1) *Inledning*, är med detta anmärkt avslutat. Härnäst följer (2) *Bakgrund* som omfattar abortfrågans uppkomst, karaktär och pro-choicerörelsen på global nivå. Därefter kommer studiens (3) *Teoretiska ramverk* att redogöras för, vilket består av studiens centrala teori, konceptualiseringar, tidigare forskning inom området samt operationaliseringar. Vidare presenteras studiens valda och använda (4) *Metod*, i detta avsnitt inkluderas även diskussioner kring studiens material och avgränsning. Sedan följer studiens huvudsakliga avsnitt, (5) *Empirisk Analys*, i denna del kommer studiens empiri att analyseras utifrån de centrala teoretiska utgångspunkterna. Studien avslutats sedan med avsnitten (6) *Diskussion* och (7) *Slutsats*. I dessa avsnitt diskuteras studiens resultat och dess implikationer, och sist men inte minst besvaras studiens frågeställning. Studiens använda källor hittas i (8) *Referenser*.

2 Bakgrund

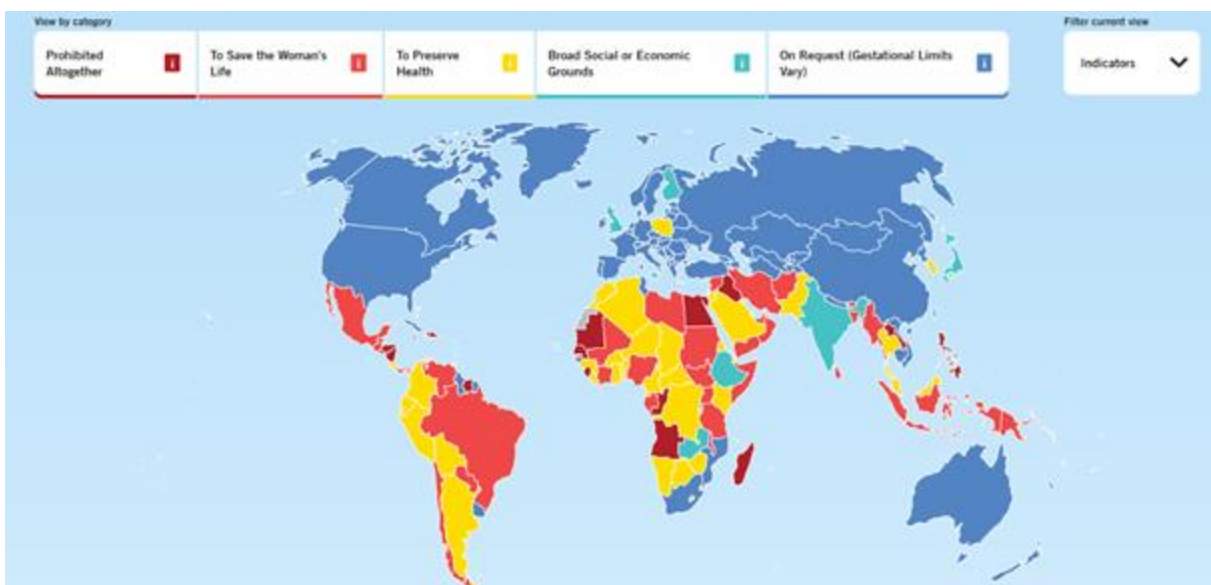
Huvudsyftet för nästkommande avsnitt är att ge en inblick i abortdiskursen som sker och har skett på den globala nivån samtidigt som avsnittet också kommer att ge information kring pro-choicerörelsens uppkomst. Detta för att bidra till en bakgrund och utgångspunkt som förklarar det historiska och samtida läget och som därmed ger en bild kring i vilken kontext de transnationella sociala rörelserna har verkat och verkar i samtiden. Detta samtidigt som studien dessutom vill ge en grundinformation kring abortrörelsen.

2.1 Abortfrågans uppkomst på global nivå

Abortpolitiken relateras ofta till politiska områden såsom jämställdhet och mänskliga rättigheter, men dess beskaffenhet anses variera kraftigt. I flera delar av världen betraktas abort som en självklar rättighet men i andra delar är abort strikt förbjudet och eventuellt tabubelagt. När och exakt var abortfrågan började få en global karaktär är svårt att fastställa. Omkring 1960-talet började allt fler diskussioner kring preventivmedel, familjeplanering, moderskap och barns hälsa att adresseras på internationella forum och konvent (Crane 1994:243). Under FN:s andra ”global population conference”, som ägde rum i Mexico City 1984, uppmanade Vatikanstaten, med bland annat stöd från USA, att abort bör undvikas. Abort ansågs inte vara en lämplig metod för familjeplanering. Detta betraktades av många som början på en global norm emot en liberal abortpolitik. Konferensen återspeglade dåtidens uppfattning av abort och utgjorde grunden för rekommendationer som innebar att United Nations Population Fund (UNFPA) inte skulle bidra med hjälp för aborttjänster som kunde hänföras som familjeplanering. (Crane 1994:243–244)

UNFPA uttalande och dementerade syn på abort resulterade i att andra transnationella aktörer drogs in kring debatten om abortfrågan. Det politiska klimatet förändrades. Globala aktörer, såsom WHO, Världsbanken och International Planned Parenthood Federation (IPPF) blev mer

försiktiga i deras respektive positioner. (Crane 1994:244). Det bör dock nämnas att det existerade kritiska röster mot detta. Bland annat formades nätverk i USA som motpoler till abortförbudets norm (Eager 2004:156). Under slutet på 1980-talet och början på 1990-talet, arbetade olika organisationer som Human Rights Watch och IPPF med att förändra normen mot aborträttigheter. (Crane 1994:244-245). Vid FN-konferensen om befolkning och utveckling i Kairo 1994 definierades sedan nya normer och bland annat gavs kvinnors reproduktiva rättigheter en stor roll. Dessa styrkes sedan ytterligare under konferensen i Beijing 1995. Vad som är av vikt vid detta är att ordet abort inte nämndes, i stället användes terminologin 'kvinnors reproduktiva rättigheter' vilket är öppet för en större tolkning om vad detta innefattar. (Eager 2004:172) Det var inte förrän 2018 som tillgång till abort blev en mänsklig rättighet i dessa ordalag i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter. (CRR 2018)

Figur 1. Karta över världen nationella abortlagstiftning (2020-12-05). Källa: Center for Reproductive Rights 2020 <https://reproductiverights.org/worldabortionlaws>

I dagsläget finns det märkbara kontraster och skillnader globalt i samband med hur abort är reglerat (se figur 1). Kartan representerar den rättsliga statusen bland världens länder, och är kategoriserat efter olika lagstiftningar (CRR 2020). Således kan abort vara möjligt under särskilda omständigheter, exempelvis om kvinnans liv är i fara (färgen röd). Dock kan kartan ge en missvisande bild, ett märkbart exempel är USA. Även om landets konstitution omfattar rättigheter till abort existerar det inomstatliga skillnader, vissa stater begränsar exempelvis tillgängligheten till abort genom att reglera abortklinikens befogenheter (CRR 2020).

2.2 Rörelser inom abortfrågan

I takt med att abortfrågan blivit mer omdiskuterad globalt, har transnationella aktörer haft ett påtaglig inflytande på nationell nivå. Detta gäller såväl liberalisering av abort som abortmotstånd. I detta sammanhang har tidigare forskning fokuserat på hur globala flöden av idéer som omfattar mänskliga rättigheter och sociala policys har fungerat som drivkrafter för inhemsk förändring (Lopreite 2012: 111-112). Litteraturen har i synnerhet undersökt hur transnationella försvarsnätverk, sociala rörelser, och icke-statliga organisationer har varit bärande för att upprätthålla och skapa principiella idéer samt normer inom vissa områden. Aktivister har i detta avseende varit väsentliga genom att inhämta global information och narrativ som skapat möjligheter för annars svaga aktörer på nationell nivå. Med hjälp av externt stöd och allianser kan dessa grupper skapa påtryckningar mot deras egna regeringar. (*Ibid*)

I frågan kring abort har olika uppfattningar om könsroller, föräldraskap, mänsklig natur och biologisk reproduktion förts fram. I synnerhet har allmänt beslutsfattande kantats av religiösa och moraliska principer som både har splittrat och enat olika befolkningar världen över. (Lopreite 2012:111-112) Inom abortfrågan har två sociala rörelser varit framstående, (1) Pro-choice som vill öka möjligheten och rättigheter till abort, och (2) Pro-life (antiabort) som eftersträvar att begränsa eller förbjuda abort (Crane 1994:247). Givetvis finns det splittringar inom respektive rörelse, men trots detta har båda grupper mobiliserat över statsgränser med samma syfte - att skapa förändring på såväl nationell nivå som global nivå. Båda rörelser betraktas som transnationella inom abortpolitikens litteratur och tidigare forskning. Eftersom studien är avgränsad till att studera pro-choice rörelsen kommer inte pro-life rörelsen att redogöras för, dock följer en kort redogörelse av pro-choicerörelsens uppkomst och organisation. För full redogörelse av studiens avgränsning, se metod (4.4).

2.3 Pro-choicerörelsen

Medan antiabortrörelsen uppkomst grundade sig i katolicismen med inslag av konservatism och traditionell familjeplanering utvecklades den nutida pro-choicerörelsen framförallt i samband

med teknologins genombrott. Under tidigt 1970-talet utvecklades nya tekniker för att genomföra säkra aborter, däremot krävdes mer av olika grupper för att få ett internationellt genomslag i liberaliseringsprocessen av abort (Crane 1994:249). Detta gjordes framför allt, och görs än idag, av den privata befolkningen, familjeplaneringsverksamheter, kvinnliga rättighetsgrupper samt medicinska- och folkhälso organisationer (*ibid*). Vidare kan anledningen till att abortorganisationerna just började växa under 1970-talet, kopplas till att kvinnorrättsorganisationerna först få en viktig politisk roll internationellt först då. I början var organisationerna för reproduktiva rättigheter dock inte särskilt starka utan i stället började de transnationella nätverken främst fokusera på basala frågor kring kvinnors rätt till utbildning och deltagande i arbetskraft. (Crane 1994:252). I stället har andra aktörer, som det medicinska samfundet, varit historiskt ledande i förespråkande av att kvinnor ska ha tillgänglighet till säkra aborttjänster. Ett antal initiativ till förändring var särskilt påtagliga under slutet av 1900-talet där flertalet medicinska organisationer och nätverk menade att tillgänglighet var avgörande för folkhälsa, men främst kvinnors hälsa. (Crane 1994:254)

Transnationella grupper som kategoriseras till pro-choice skiljer sig åt gällande strukturer och prioriteringar. Detta behöver inte vara en nackdel till synes, utan kan vara fördelaktigt eftersom respektive grupp kan fokusera på olika politiska resurser för göra framsteg i samband med tillgängligheten till abort. Däremot kan problem uppkomma om grupperna visar sig vara kritiska mot varandra, således måste de finna centrala och gemenskap punkter för att finna konsensus transnationellt. (Crane 1994: 254–255)

3 Teoretiskt ramverk

Detta avsnitt syftar på att förklara de teorier som kommer användas i analysen samtidigt som begreppsdefinitioner och konceptualisering görs och tidigare forskning inom områdena presenteras. Kapitlet är uppdelat i tre underrubriker. I det första avsnittet ligger fokus på teorier som förklarar hur nationell lagstiftning förändras. I avsnittet därpå ges information kring hur det globala civilsamhället påverkar inhemska rörelser och enskilda staters lagstiftning. I det sista avsnittet utvecklas detta ännu mer med den centrala teorin för studien "the Domestic Impact of Transnational Activism". Teorin förklarar genomgående hur transnationella sociala rörelser påverkar inhemska rörelser och därigenom indirekt påverkat nationell lagstiftning. Denna teori kommer sedan att användas som det huvudsakliga analysverktyget för analysering av frågeställningen.

3.1 Förändring av den nationella lagstiftningen

Ett sätt för att påtrycka de styrande att byta politisk inriktning i en viss fråga är genom press från civilsamhället. Sociala nationella rörelser kan påverka nationell lagstiftning genom aktivism och vanligen är det också genom detta sätt som dessa typer av lagstiftningsförändringar sker. Tidigare forskning identifierar tre inhemska faktorer som är särskilt viktiga vid rörelsers möjlighet att påverka lagstiftningen. För det första talas det om sociala rörelsers sammanhållning och organisation. Rörelsen tenderar att ha större påverkan om den är fokuserad, organiserad och hållbar. För det andra, spelar den politiska kontexten roll. Rörelser har större chans att lyckas med sina mål då de har stöd från styrande eller åtminstone är accepterade av de styrande. För det tredje, har också folkopinionen påverkan på rörelsens eventuella framgång. Rörelser anses vara effektiva då de kan skifta folkopinionen till deras fördel. Allmänhetens opinion sätter därmed mer press på de styrande i önskad riktning. (Tsutsui & Shin 2008:391–392). I denna studie innebär detta tankesätt att om nationella sociala pro-choice rörelser uppfyller dessa tre faktorer, ökar möjligheten för dem att påverka nationell abortlagstiftning som annars ses vara hämmad av de historiska institutionerna, värderingarna och systemet.

3.2 Omvärldens påverkan

De nationella sociala rörelserna har som sagt möjlighet att påverka statens lagstiftning och möjligheten ökar i samband med rörelsernas omfång, mobilisering och effektivitet. En faktor som också påverkar de nationella sociala rörelsernas styrka är det globala civilsamhället. Med det globala civilsamhället syftar man bland annat på transnationella nätverk, aktivister och icke-statliga organisationer som opererar globalt och är fokuserade på globala, transnationella eller internationella mål. (Kaldor 2003:590-591). En vanlig uppfattning är därmed att det globala civilsamhället syftar på en sfär av ideer, värderingar och institutioner som opererar bortom den enskilda staten. (Anheier, Glasius & Kaldor 2001:17). I denna studie är utgångspunkten att det globala civilsamhället påverkar det inhemska civilsamhället och därmed också de nationella rörelsernas möjlighet att påverka den nationella abortlagstiftningen. Detta är en uppfattning som är vanlig inom litteraturen. Bland annat visar tidigare studier att det globala civilsamhället påverkar inhemska sociala rörelser och nationell lagstiftning från två olika håll. Tsutsui och Shin (2008) visar i deras studie att globala regimer å ena sidan stärker lokala sociala rörelser och därmed indirekt ökar pressen på nationella regeringen att förändra lagstiftningen nedifrån. Å andra sidan tar också lokala aktivister hjälp av internationella organisationer för att dessa ska pressa regeringen uppifrån. (Tsutsui & Shin 2008:391) Detta är ett välbegrundat fenomen som benämns som Boomerangmönstret där nationella organisationer, vilka inte har möjlighet att påverka staten, istället kontakter internationella organisationer i syfte att dessa ska sätta extern press på landet. (Keck & Sikkink 1998:2).

Vidare är det viktigt att nämna att trots att termen 'globalt civilsamhälle' ger skenet av att civilsamhället är fullständigt globalt till sin natur, så finns det kritik kring att civilsamhället inte är jämnt utbrett globalt. Bland annat menar Kaldor att det globala civilsamhället är präglad av västvärldens normer och är mer närvarande i västvärlden (Kaldor 2003:591). Detta samtidigt som Smiths och Wiests undersökning visar att västerländska länder är generellt sett mer aktiva i det globala civilsamhället i jämförelse med andra stater. (Smith & Wiest 2005:661) I studien kommer denna syn ha implikationer för analysen av huruvida ett västerländskt land och icke-västerländskt land eventuellt påverkas i olika stor omfattning av de transnationella pro-choice rörelserna.

3.3 Transnationella sociala rörelserns påverkan på nationell lagstiftning

Transnationella sociala rörelser kan te sig olika beroende på den aktuella kontexten. En vedertagen definition inom tidigare forskning formulerar transnationella sociala rörelser som rörelser där medlemmarna i minst två stater samarbetar för att främja eller motstå förändring utanför den egna statens gränser (Tarrow 2001:11). Parallellt påpekar tidigare forskning att transnationella sociala rörelser kan betraktas som rörelser om de uppfyller något eller några av följande krav: (a) fokuserar på transnationella problem/frågor; (b) har en organisation som inte är territoriellt bunden och inkluderar personer som tillhör flera stater, alternativt har ett fokus på andra problem än de som tillhör den egna staten och; (c) målsubjekten för aktivism är bosatt i andra länder än det egna (Piper & Uhlin 2003: 4). En ytterligare definition som angriper aktörers betydelser i transnationella rörelser och dess nätverk är Keck och Sikkinks (1998:2) syn på transnationella försvarsnätverk, deras definition inbegriper ”aktörer som arbetar internationellt på ett problemområde, är sammanbundna av delade värderingar, en delad diskurs, och täta utbyten av information och tjänster”.

Transnationella sociala rörelser definieras därmed brett och olika. I denna studie ses pro-choice som en transnationell social rörelse med anledning av att rörelsen är verksam i flertalet stater, således är rörelsen inte territoriellt bunden. Vidare fokuserar pro-choice på en transnationell fråga: abortfrågan. Därtill kan flertalet aktörer sammankopplas med rörelsen, som tidigare uppmärksammades i studiens bakgrundsdel. Dessa aktörer har historiskt samarbetat i olika utsträckningar, och gör det även idag. Således drar studien nytta av samtliga definitioner och tidigare forskning för att motivera varför pro-choice är en transnationell social rörelse.

För att vidare analysera hur en transnationell social rörelse som pro-choice kan verka för att påverka nationell lagstiftning på ett teoretiskt plan, utgår denna studie från Sidney Tarrow (2006:185-194) teori “The domestic impact of Transnational Activism”. Tarrow's forskning på transnationella sociala rörelserns förmåga att påverka stater har behandlat detta område genom att undersöka hur aktivism kan förändra det inhemska civilsamhället. I denna studie betraktas aktivismen vara sprungen från pro-choicerörelsen. Grundantagandet är att aktivism eller normer som sprider sig från en stat till en annan, kommer att utlösa olika svarstyper inom den enskilda

staten beroende på dess struktur och policys. Mekanismerna som teorin anser vara avgörande för hur den enskilda staten påverkas av transnationell aktivism är:

- Spridningen av aktivitetsformerna som kan antas till en mängd olika nationella och sociala situationer
- Tillvaro av mäklning mellan skapare/initiativtagare och de anpassningsbara (adapters)
- Närvaro av framgångsrik mobilisering av sympatiserande eller engagerade aktivister
- Certifiering/legitimering av auktoriteten, eller åtminstone misslyckade försök att decertifiera/avlegitimisera

Tarrows teori visualiseras i figur 2. För att det icke-lokala kollektiva agerandet ska påverka aktiviteten inom enskilda stater, krävs det först att informationen (aktivitetsformerna) *sprids*. (Tarrow 2006:185-190). 'Informationen' kommer i denna studie framförallt att syfta på informationen kring abort och reproduktiva rättigheter. Då det handlar om informationens 'spridning' kommer därmed rörelsernas agerande att analyseras då de arbetar med att sprida informationen samt vad som bestämmer huruvida informationen sprids till en stat eller inte.

Figur 2. The Domestic Impact of Transnational Activism. Källa: Tarrow 2006:187 (figur översatt från engelska till svenska)

Teorin kan utvecklas vidare. Enligt teorin är det inte tillräckligt med en extern spridning, eftersom varken normer eller praktiker flyter fritt över landsgränser i världen. I stället är de inhemska antagandet av dessa beroende av hur tre andra inomstatliga mekanismer samspelar: mäklning, mobilisering och certifiering. Det förstnämnda syftar på att den nya informationen ska bli buren av en transnationell aktör som kommunicerar informationen till nya platser och situationer. (Tarrow 2006:185-190) I denna studie beaktas aktören till störst del vara den transnationella pro-choice rörelsen. Informationen utifrån måste då påverka inhemska sociala aktörer att påverka staten genom aktivism. (Tarrow 2006:192-193). Inhemska aktivister måste mobilisera sig i frågan och sedan försöka påverka de styrande i landet till att genomföra en förändring. Om de nationella aktivist-organisationerna är splittrade och svaga så blir den

inhemska mobiliseringen svag och därmed kommer dem inte vara tillräckligt starka för att kräva lagstiftningsförändring av de styrande. Förutom att inhemska aktivister måste vara mobiliserade, så menar Tarrow's teori (2006:194-195) att den nationella aktivism också måste vara certifierad av auktoriteten. I detta sammanhang menas certifiering att aktörerna och deras agerande samt påståenden bör vara validerade av auktoriteten i staten. Åtminstone ska staten misslyckas med att decertifiera det. (Tarrow 2006:186, 194).

För förtydligandets skull kommer teorin "The Domestic Impact of Transnational Activism" att vara studiens huvudsakliga teoretiska utgångspunkt. Den kommer följaktligen att användas som ett analysverktyg för analysen av vad som påverkar om den inhemska, tillsammans med den transnationella pro-choicerörelsen, lyckas eller inte.

3.4 Operationalisering

De teoretiska definitionerna och utgångspunkterna som redogjordes ovan kommer utgöra grunden för studiens analys. Innan studiens metod introduceras är det dock väsentligt att ovan teoretiska definitioner tilldelas operationella indikatorer. Detta främst med anledning av att tydliggöra studiens operationalisering och försäkra god validitet genom att ha en god överensstämmelse mellan studiens teoretiska definitioner och studiens operationella indikatorer (Esaiasson m.fl. 2017: 57). Som nämnt är studiens hypotes att transnationella sociala rörelser i det globala civilsamhället påverkar det inhemska civilsamhället så att dessa får större möjlighet att pressa de styrande att ändra lagstiftning. För förtydligande, se variabelrepresentationen nedan:

$X = \text{Inhemskt civilsamhälle} \rightarrow Y = \text{Nationell abortlagstiftning}$

$Z = \text{Det globala civilsamhället (transnationella pro-choicerörelsen)}$

Att konstatera självklara operationaliseringar av studiens teoretiska utgångspunkter är en svårighet, eftersom det inte existera några uppenbara sätt att mäta empiriska observationer av samhällsliga fenomen (Esaiasson m.fl. 2017: 56-57). För att precisera studiens operationalisering kommer huvudsakligen teorin om transnationella sociala rörelser att nyttjas. Detta omfattar: (1) spridning och mäkling av information mellan aktörer beträffande abort och mänskliga rättigheter; (2) den inhemska rörelsens möjlighet till mobilisering och dess certifiering av auktoriteten. I studien kommer dessa indikatorer göras mätbara genom följande:

Tabell 1. Operationalisering

Spridning av information från TSR	Identifiera informationsspridningen från det globala civilsamhället och transnationella pro-choicerörelsen och huruvida inhemska pro-choicerörelsen nåddes av informationen kring abort
Mäkling av information från TSR till inhemska rörelse	Undersöka hur den inhemska pro-choicerörelsen mottagit och behandlat informationen kring abort som spreds från globala civilsamhället och transnationella sociala rörelser
Mobilisering av inhemska rörelse	Undersöka den inhemska pro-choicerörelsens mobilisering och hur stark denna är inom staten
Certifiering av inhemska rörelse	Undersöka om, och i så fall hur, den inhemska auktoriteten har validerat eller givit motstånd till den inhemska pro-choicerörelsen

4 Metod

I detta avsnitt motiveras och diskuteras forskningsdesign, val av metod, material och val av fall. Avgränsningar kommer att diskuteras mer ingående för att motivera de val som gjordes för att genomföra studiens analys, men även de val som inte gjordes. På ett övergripande plan ämnar denna del att väga nackdelar mot fördelar för att nyansera centrala punkter som trovärdighet, kausalitet och genomförande.

4.1 Komparativ studie: olika utfalls-design

Med utgångspunkt från denna studies syfte, som inledningsvis presenterades, ämnar studien att besvara ”Hur kan det globala civilsamhället och den transnationella pro-choicerörelsen påverka nationell abortlagstiftning?”. För att besvara denna fråga kommer studien att nyttja en komparativ forskningsdesign. Eftersom studien ämnar belysa hur pro-choicerörelsen kan påverka en enskild stats abortlagstiftning är det av relevans att identifiera skillnader och likheter där abortlagstiftningen har tagit olika riktningar. Med anledning av detta är ansatsen olika utfall applicerbar. Detta innebär i övergripande termer att man studerar fall där det aktuella fenomenet har inträffat, samt jämförbara fall där det inte har inträffat (Esaiasson m.fl. 2017:117-120). I denna studies sammanhang innebär detta att ett fall kommer omfatta en stat där abortlagstiftning har liberaliserats, och ett fall som omfattar en stat där abortlagstiftning inte har förändrats. Det positiva fallet i denna studie kommer att representeras av Irland och det negativa av Argentina, dessa stater är huvudsakligen valda på grund av att respektive stat tog olika riktningar i abortlagstiftningen under 2018. Motivering gällande val av fall och avgränsningar diskuteras mer ingående nedan.

Genom att använda olika utfalls-design eftersträvar studien att använda värdet på förklaringsvariabeln (pro-choicerörelsens påverkan), och se hur det skiljer sig mellan det positiva och det negativa fallet för att uppvisa hur påverkan kan orsaka förändring (Esaiasson m.fl. 2017:117). Dock finns det vissa problem med denna design som bör adresseras. Designens

logik bygger på antagandet om att fenomenet som är av intresse orsakas av en enda faktor, om det i stället visar sig att fenomenet påverkas av fler än en faktor finns det risk att felaktiga slutsatser kan dras. Därtill kan olika utfall brista i att identifiera interaktionseffekter, det vill säga två samverkande faktorer som förklarar fenomenet i fråga. (Esaiasson m.fl. 2017:118) Dessutom kan det föreligga begränsningar i att hitta negativa fall (Esaiasson m.fl. 2017:117). Studien har dock bemött dessa brister genom tillvägagångssättet. Främst är valet att studera variabel Z (Globalt civilsamhälle och transnationella sociala relationer) underbyggt av den stora del tidigare forskning som påvisar att variabeln starkt påverka den inhemska rörelsen. Enbart förekomsten av Z påverkar dock inte utfallet utan det syftas till att undersöka hur variationerna i Z påverkar den inhemska rörelsen (X) och utfallet Y. Därmed avsågs inte faktorn att andra faktorer är påverkande utan enbart söker förklaringar kring hur just det globala civilsamhället och transnationella kan ses vara en påverkande faktor och vad som avgör hur dessa påverkar nationell lagstiftning. Vidare förekom det i studiens fall inga större svårigheter med att hitta negativa fall. Detta eftersom det eftersöktes fall som hade abortförbud samt en existerande inhemska pro-choicerörelse vilken påverkats av omvärlden och transnationella sociala rörelser på något sätt. Denna inhemska rörelse skulle även ha verkat för abortlagstiftningsförändring och genomfört större demonstrationer men misslyckats.

Dessutom är studien teoribyggande, således eftersträvar studien att genom de presenterade teorier identifiera förklaringar och bidra till vetenskapen. I sin tur är studien fokuserad på att hitta kausala mekanismer. Följaktligen vill studien genom en detaljstudie av fallen erhålla en bild av de mekanismerna som har varit närvarande och verksamma. (Esaiasson m.fl. 2017:120) För att i närmare detalj identifiera vilka mekanismerna har varit verksamma och bygga vidare på de teoretiska grunderna användes processpåring.

4.2 Processpåring

Processpåring som metod är användbar för studier som syftar till att undersöka de kausala mekanismerna som resulterar i utfallet 'Y'. I detta fall är utfallet Y "liberalisering av abortlagstiftning" medan X är "inhemskt civilsamhälle" och den mellanliggande variabeln Z är "globalt civilsamhälle (transnationella pro-choicerörelsen)". Studien syftade dock inte på att undersöka korrelationen mellan X och Y. I stället syftade den på att undersöka hur Z påverkar

X som i sin tur i ett positivt utfall påverkar utfallet Y. Premissen för denna studie var därmed att det är ett faktum att det globala civilsamhället och den transnationella pro-choicerörelsen i ett positivt utfall indirekt påverkar nationell lagstiftning gällande abort genom att påverka den inhemska pro-choicerörelsen i positiv riktning. Att stater påverkas av globala, internationella och transnationella rörelser och normer anses därmed vara ett vedertaget faktum. Med tanke på detta, och att studien därmed enbart syftar att undersöka de kausala mekanismerna, är processpåring en god metod att utgå ifrån eftersom denna syftar just på detta. (Beach & Pederson 2012:4-5). Vidare är denna typ av metod välbeprövad i just dessa sammanhang då även litteraturen visar på att användningsområdet av processpåring i samhällsstudier framförallt är för att öka förståelsen för kausala mekanismer som samverkar och tillsammans ger utfallet Y. (Beach & Pederson 2012:5)

Enligt Beach och Pederson finns det tre olika grenar inom processpåring, varav en utav dessa är teoribyggnad. Studien, med den givna frågeställningen, syftar främst att undersöka de kausala mekanismerna och därefter göra ett anspråk på att bygga upp en teori kring hur och under vilka förutsättningar som TSR kan ses påverka nationell lagstiftning inom starka nationella värderingsfrågor. I samband med denna studies utgångspunkt och frågeställning, utgick denna studie därmed från teoribyggnad processpåringen.

För att illustrera hur teoribyggnad processpåring användes i denna komparativa studie, inhämtades inspiration från litteraturen. Beach och Pedersen (2012) har byggt upp ett ramverk som förklarar tillvägagångssättet som undersökningen grundade sig på. Ramverket förutsätter att X och Y är definierad. Då undersökningen genomfördes undersöktes sedan empirin på respektive fall för att generera en uppfattning kring vilka kausala mekanismer mellan Z, X och Y som uppfyllde riktlinjerna för en kausal mekanism (Beach & Pederson 2012: 17). Dessa mekanismer benämns "aktiviteter", dessa aktiviteter analyserades i respektive fall med hjälp av teori. (Beach & Pederson 2012: 17)

Kausal mekanism kan definieras som ett system av sammankopplande delar som vidarebefordrar kausala krafter från X till Y (Bech & Pedersen 2012: 29). Bunge fortsätter på denna definition och menar att en kausal mekanism är "en process i ett konkret system, som är kapabel att åstadkomma eller förhindra en förändring i systemet, antingen i helhet eller delar av sub-systemen". (Bunge 1997:410) Denna definition var vägledande för studien i sökandet

efter kausala mekanismer. Studien letade följaktligen efter aktiviteter i samband med pro-choice rörelsen, eller staten, som påverkade lagstiftningen i abortfrågan. Beträffande transnationella sociala rörelser omfattade aktiviteterna sådana som varit betydande i deras påverkan av staternas abortlagstiftning, eller påverkan på de inhemska rörelserna som i sin tur påverkade de styrande. Beträffande staterna omfattade aktiviteterna sådana som påverkat staternas och de inhemska rörelsernas möjlighet att påverkas av transnationella sociala rörelser i abortfrågan.

4.3 Material

Studiens material har inhämtats från nyhetsartiklar, tidigare forskning, vetenskapsartiklar och icke-statliga organisationer. Således består studiens material av sekundärkällor. Forskningsområdet som omfattar transnationella sociala rörelser, abortaktivism, och pro-choice består av ett rikt utbud av tidigare studier och dokumentation av verkliga händelser, lagbeslut och lagförändringar. Inte minst i anknytning till Irland och Argentinas nuvarande, men särskilt tidigare, abortförhållanden. Därmed drog denna studie nytta av dessa fördelaktiga resurser. Dels med hänsyn till dess detaljerade beskrivningar och data, dels med respekt för studiens utrymme, tid och genomförbarhet. Parallellt var processpåring vägledande i materialletandet genom att spåra aktiviteter som kunde betraktas kausala.

Som tidigare nämnt, fokuserar denna studie på att undersöka varför abortlagstiftning förändrades i Irland, men inte i Argentina, år 2018 i enlighet med studiens givna frågeställning, syfte och hypotes. Tidsspannet för materialinsamling omfattar således material som har dokumenterat och studerat Irlands och Argentinas abortlagstiftning sedan abortfrågan började få global karaktär, omkring 1960-talet, till dess att respektive stat valde olika vägar i frågan 2018. Med detta nämnt består studien inte av material från 1960-talet, utan material som har dokumenterat eller studerat detta tidsspann. Valet av tidsspann var huvudsakligen motiverat med anledning av studiens valda metod: processpåring. För att spåra kausala mekanismer krävs en tidsperiod där aktiviteter har varit verksamma, således hade aktiviteter varit möjliga att spåra ännu längre bak i tiden. Emellertid krävdes tidsavgränsning, således valdes

startpunkten från det att abortfrågan fick global karaktär (se bakgrund (2)) till det att abortlagstiftningen tog olika riktningar i Irland och Argentina 2018.

Emellertid bör uppmärksamhet riktas mot studiens använda material och dess potentiella brister som kan påverka studiens trovärdighet och resultat. Samtliga använda källor är sekundärkällor, detta är i sig ett problem eftersom primärkällor är mer trovärdiga (Esaiasson m.fl. 2017:292-293). För att uppnå mer trovärdighet i denna studie hade det varit mer fördelaktigt att eventuellt intervjua personer som har varit delaktiga i pro-choicerörelsen i både Irland och Argentina, eller statliga representanter från respektive land. Därmed kan det existera brister i det materialet som använts eftersom de har en återberättande funktion, avståndet mellan berättare och berättelse kan följaktligen variera (Esaiasson m.fl. 2017:292). Valet av att använda sekundärkällor, trots dessa brister, grundar sig i stället på studiens givna utrymme, tid och resurser. Samtidigt finner också studien fördelar i de tidigare studier som har gjorts på området med anledning av dess bredd, dokumentation och använda data. Likaså gällande studiens använda vetenskaps- och nyhetsartiklar.

Beträffande användandet av material från CRR (Center for Reproductive rights) och HRW (Human Rights Watch) existerar tendentiösa risker, eftersom organisationerna har särskilda intressen i att förespråka reproduktiva rättigheter oavsett den enskilda den enskilda statens lagstiftning eller konstitution. Därtill stödjer de inhemska pro-choicerörelser i deras motstånd mot lagstiftningar som begränsar aborttillgänglighet. (CRR 2020) (HRW 2020) Således kan partiska intressen föreligga i det material som har nyttjats från respektive organisation. För att bemöta denna tendens har dessa källor använts för bakgrundsinformation kring rörelserna, medan väl citerade forskningsartiklar har använts som huvudsakligt material i det som analyseras. Vetenskapsartiklarna har bland annat hämtats från *Feminist Review* (Volume 124 Issue 1, 2020), vilket omfattar studier med fokus på Irlands aborttillgänglighet både efter och innan folkomröstningen 2018. Därtill har också nyhetsartiklar inhämtats från *BBC*, *the Guardian* och *the Conversation* med syftet att ge en snabb överskådlig bild av pro-choicerörelsernas utveckling i respektive land.

Sammantaget har studien eftersträvat mångfald i användandet och sökandet av material för att stärka den övergripande trovärdighet, i detta sammanhang har Esaiasson m.fl. (2017) källkritiska principer beaktats och använts noggrant (Esaiasson m.fl. 2017:297-299).

4.4 Avgränsning och val av fall

Denna studie studerar ett generellt fenomen, nämligen hur det globala civilsamhället och den transnationella sociala rörelsen kan påverka nationell lagstiftning. Studien är avgränsad till att studera abortfrågan. Emellertid hade andra lagstiftningar, eller typer av frågor, kunnat studeras i stället, exempelvis frågor som är miljörelaterade. Men med hänsyn till de händelserna i Argentina och Irland 2018, valde denna studie att avgränsa sig till just abortfrågan. Inom abortfrågan existerar två framstående rörelser, som tidigare redogjordes för i bakgrund (2). Dock är avgränsningen gjord till att enbart studera den transnationella pro-choicerörelsen, och inte pro-life. Detta val är huvudsakligen motiverat med anledningen av pro-choicerörelsens aktivitet de senaste decennierna i olika delar av världen, som både har utvecklats och etablerats i högre grad än pro-liferörelsen. Därmed finner denna studie det mer relevant att undersöka pro-choicerörelsens påverkan på nationell lagstiftning.

Denna studies fall består av Argentina och Irland. Populationen som det urval består av baseras på stater som har förändrat sin abortlagstiftning i legaliserade avseenden, positiva fall, och stater som inte har förändrat sin lagstiftning, negativa fall. Tidsperioden som studeras är mellan 1960, perioden prochoicerörelsen etablerades på internationell nivå, och 2018 vilket är året som Irland legaliserade abort medan Argentinas pro-choicerörelse genomförde stora demonstrationer men misslyckades att genomföra lagförändring.

Således har så mycket information som finns tillgängligt tagits in för att åstadkomma undersökning vid val av fall (Esaiasson m.fl. 2017:102), men även med respekt och förståelse för praktiska hinder - studiens givna utrymme, tidsramar och tillgängliga resurser. Slumpmässiga urval hade exempelvis varit relevant om studien hade varit av kvantitativ karaktär (Esaiasson m.fl. 2017:158-159), däremot drar denna studie nytta av kvalitativa karaktärsdrag genom detaljgranskning av två specifika fall. En huvudsaklig utgångspunkt för studiens strategiska utgångspunkt är representation. Irland och Argentina är två stater som har och har haft tydliga religiösa inslag i deras samhälleliga normer, institutioner och framför allt beträffande deras respektive abortpolitik. Dessutom har pro-choice rörelsen och dess aktivism varit märkbart aktiva under de senaste decennierna i båda fallen. Båda stater upplevde ett avgörande vägval 2018 då liberalisering av abort var uppe för prövning, Irland enades för liberalisering medan Argentina behöll sin begränsande lagstiftning. Respektive stat är dessutom

lokaliserade i olika delar av världen vilket resulterar i att det är möjligt att studera om det finns skillnader i transnationella sociala rörelsers verkan beroende på landets geografiska plats. På så sätt valde studien fall utifrån nyliga prövningar av abortfrågan, representation i samband med population, och strategiskt utifrån praktiska skäl.

5 Empirisk analys

Analysen är strukturerad efter studiens centrala teoretiska utgångspunkter som redogjordes för i teoretiskt ramverk. Följaktligen analyseras empirin från Irland och Argentina utifrån Tarrows modell och boomerangmönstret. Analysen inleds med en kort presentation av respektive fall, därefter följer analysen som omfattar de centrala aktiviteter som har varit närvarande och bidragande i samband med respektive lands abortlagstiftning till vägvalet 2018.

5.1 Presentation av fall

5.1.1 Irland

Efter Irlands självständighet från Storbritannien kvarhölls många lagar, en av dessa var "Offences Against the Person Act" 1861. Denna lag kriminaliserade abort. Emellertid följde ett antal folkomröstning i landet under senare delen av 1900-talet. "The 8th amendment" tillkom efter en folkomröstning 1983, artikel 40.3.3. i Irlands konstitution. Lagändring fastslog att rättigheterna till liv för den ofödda skulle försvaras och rättfärdigas. Nio år senare ägde ytterligare en folkomröstning plats i landet vilket orsakade adderade förändringar i konstitutionen, detta innebar att kvinnor hade laglig rätt till att resa till andra länder för att genomföra abort. (BBC 2018a) Under 2013 tilläts abort när moderns liv var i fara, detta inkluderade även självmord. Det maximala straffet för olaglig abort var då 14 års fängelse. Under 2017 startades en samling mot den dåvarande lagstiftning, kravet var följaktligen att Irlands regering skulle genomföra en konstitutionell förändring som då begränsade tillgången. 2018 röstade den Irländska befolkningen att förändra lagstiftningen, om majoriteten vann skulle abort vara möjligt under de första 12 veckorna av graviditet - oavsett om kvinnan var i fara eller inte. (BBC

2018a) Väljarna valde slutligen att legalisera abort, och under januari 2019 öppnade landet sina nya aborttjänster (The Conversation 2020). Irland stod tidigare ut som en ovanlig stat i Europa med en inskränkt abortlagstiftning, i jämförelse med statens omkringliggande länder och övriga stater i Europa. Landet har i hög grad präglats av dess religiösa förhållanden med hänsyn till Katolicism som den enskilt största religionen i landet, vilket i sin tur har orsakat moraliska implikationer. Under det senaste decenniet har Irland i stället blivit mer sekulärt och progressivt, särskilt avseende abortfrågan. (BBC 2018b)

5.1.2 Argentina

Abort har varit olagligt i Argentina sedan 1880 och den första förändringen av lagen genomfördes 1921 då abort blev lagligt om det skett en våldtäkt eller ifall kvinnans liv är i fara. Lagen förändrades först 1984 då det återigen blev olagligt att genomföra abort vid fall av våldtäkt med undantaget om den våldtagna kvinnan också var psykiskt sjuk. Under ett par decennier vid det senare 1900-talet var också försäljning av samtliga preventivmedel förbjudna. Argentinas ställning kring reproduktiva rättigheter har länge varit sammankopplade med den katolska kyrkan. (HRW 2020) 2018 genomfördes en omröstning om att legalisera abort fullständigt upp till 14 veckor. Kongressen röstade då för legalisering men senaten röstade emot. Argentina är ett av de första länderna i Sydamerika att genomföra en sådan omröstning. Enbart Kuba, Uruguay och Guyana har legaliserat abort till ett visst antal veckor, i resterande länder och det likt Argentina kriminaliserat att genomföra abort. (CRR 2020). År 2018 var det enbart lagligt att utföra abort i Argentina om kvinnans hälsa är vid risk eller om kvinnan blivit gravid genom våldtäkt (CRR 2020). Landet genomförde liberalisering av abort upp till 14 veckor i slutet på 2020 då senaten och kongressen röstade för lagstiftningsförändringen (BBC 2020).

5.2 Lagstiftningsförändringar fram till 2018

Argentinas abortlagstiftning förändrades något 2012. Innan detta år, hade kvinnan laglig rätt för abort om hon klassades som psykisk sjuk och också blivit våldtagen. Kommittén för

Mänskliga rättigheter uttryckte 2012 en oro för Argentinas dåvarande lagstiftning och att landet inte uppfyllde de mänskliga rättigheterna. Detta eftersom kvinnan måste blivit diagnostiserad som psykiskt sjuk för att få laglig rätt till abort vid våldtäkt. Efter denna tillrättavisning förändrade Argentina sin abortlagstiftning omgående, och abort i samband med våldtäkt legaliserades omgående. (Fine & Mayall & Sepulveda 2017:73–74). Händelsen är ett exempel på hur påtryckning av det internationella samfundet påverkade landets nationella lagstiftning. Det visar på att då Argentinas lagar bryter mot den internationella lägsta standarden och landet tillrättavisas, så förändrar de styrande lagen omgående i linje med den globala normen. Detta sker *utan* behov av påtryckningar från inhemska rörelser då påtryckningen enbart sker från det globala samfundet. I Tarrows modell skulle denna händelse vara på det första steget av modellen – att det sker ett icke-lokalt kollektivt agerande i form av tillrättavisning som resulterar i att landet adopterar den lagstiftning som rekommenderas av det internationella samfundet. Det behövs därmed inte någon mobilisering av inhemska pro-choice rörelser för en lagförändring och det behövs inte heller någon mobilisering av transnationella rörelser. I stället krävs enbart agerande från framstående aktörer i det globala civilsamhället och händelsen blir ett exempel på hur det globala civilsamhället påverkar enskilda länders lagstiftning direkt genom diskreditering av den.

Abortrörelsens nationella aktivism i Irland fick global spridning 2012 i samband med att gravida och indiska Savita Halappanavar avlidit till följd av ett missfall. Fallet väckte stor uppmärksamhet internationellt, både den indiska regeringen och EU kritiserade händelsen allvarligt och bidrog till att globala pro-choice organisationer bidrog till nationella demonstrationer mot den Irländska regeringen. (O’Neil 2013:16) (Fletcher 2018:223-259) (Calkin m.fl. 2020:2-4) Därtill prövades ”the 8th amendment” i Europas konvention för mänskliga rättigheter men det åttonde tillägget bedömdes då inte vara ett brott mot mänskliga rättigheter. Hur som helst, bedömde FN:s kommitté för mänskliga rättigheter att det förelåg brister i Irlands abortlagstiftning. I praktiken innebar det att lagstiftningen kränkte de mänskliga rättigheterna. Detta resulterade i att irländska parlamentet genomförde en ny lag “the protection of life during pregnancy act” 2013 som innebar att den gravida kvinnans liv skulle prioriteras om hon riskerade avlida till följd av en graviditet. (Calkin m.fl. 2020:2-4, 9). Händelsen kan ses som ett exempel på Boomerangmönstret där nationella aktvister protesterar mot de styrande och alarmerar globala aktörer och transnationella sociala rörelser, vilka till sist resulterade i att Irland blev pressad att ändra lagstiftningen. (Keck & Sikkink 1998) Även om bidrog med viss

förändring, kvarstod fortfarande en väldigt begränsad tillgång till abort. Önskan för ännu mer förändring uppstod efter 2013 och efterfrågan återspeglades i omfattande aborträttsaktivism genom demonstrationerna och kampanjerna: ”Strike for Repeal” och ”March for Choice”. (Calkin m.fl. 2020: 2-4) Parlamentets agerande kan enligt Tarrow's teori (2006:185-194) ses som en certifiering av den inhemska pro-choice rörelsens krav för förändring, följaktligen begränsades inte rörelsen av staten. I stället valde staten att upprätta en ny lag som eftersträvade att bemöta det motstånd som var närvarande efter Halappanavars död, dock räckte inte auktoritetens åtgärder för att besvara det som efterfrågades av Irlands dåvarande abortaktivism. Önskan för förändring uppstod i allt större omfattning efter 2013 och efterfrågan återspeglades i omfattande aborträttsaktivism genom demonstrationerna och kampanjerna: ”Strike for Repeal” och ”March for Choice”.

5.3 Den inhemska pro-choicerörelsernas organisering

Den irländska pro-choicerörelsen härstammade ur den liberalisingvåg av abort som pågick i västvärlden och Europa under 1980-talet (Crane 1994:243-244). Trots att ingen irländsk lagförändring ägde rum inom abortfrågan, påverkades den inhemska rörelsen positivt med hänsyn till den liberalisingvåg som pågick i Europa under tiden. I enlighet med Tarrow's modell (2006) ses liberalisingvågen som ett icke-lokal kollektivt agerande. Denna genererade tillgång till ny information om och nya synvinklar på abort. Med hänvisning till Kaldor (2003:561) och Smith & Wiests (2005) forskning, ses också Irlands geografiska läge varit en fördel för de inhemska abortförespråkarna. Forskningen visar att det globala civilsamhället påverkar västerländska stater i högre grad, vilket i Irlands fall ses som en förklaringsfaktor till varför pro-choicerörelsen i landet påverkades starkt av liberalisingvågen vilket också gjorde att den irländska rörelsen utvecklades. Vidare kan den ursprungliga anledningen till att Irlands pro-choicerörelse påverkades av liberalisingnormen ses utifrån Tsutsui och Shins perspektiv att globala regimer stärker lokala sociala rörelser (Tsutsui & Shin 2008:391-392). Irlands pro-choicerörelses utveckling och faktorn att liberalisingvågen ses som startskottet för dess verkliga etablering följer Tsutsuis och Shins teori.

I Irland har pro-choicerörelsen, i synnerhet feministiska grupper, verkat i Irland sedan 1983. Den inhemska rörelsen spred information kring abort till befolkningen och utförde även andra aktiviteter, såsom rådgivning till gravida kvinnor via telefon och organiserade abort-resor till England för att kvinnor skulle ha möjlighet att genomföra abort utomlands. Organisationer har därmed etablerat mindre nätverk av abortförespråkare ute i Europa. (Calkin m.fl. 2020:8) I *”From Feminist Anarchy to Decolonisation: Understanding Abortion Health Activism Before and After the Repeal of the 8th Amendment”* av Deidre Niamh Duffy (2020) uppmärksammas det hur aborthälsoaktivism (Abortion health activism, AHA) har eftersträvat att möjliggöra abort tillgängligt där det är begränsat. Studien bygger på kvalitativ data om AHA-organisationer som har varit verksamma mellan Liverpool och Irlands påtagliga abortkorridor, organisationerna har även delat information och bidragit med stöd i Nederländerna. Organisationer skapades till följd av Irlands restriktiva abortlagstiftning. Medan vissa AHA organisationer slutade att verka transnationellt existerar fortfarande några stycken, dock med ett annorlunda behov på grund av liberaliseringen (Duffy 2020:69-70). Med referens till Smiths & Wiests (2005) tidigare undersökning visar aktiviteterna hur västerländska länder och det globala civilsamhället samspelar, som dessutom är mer märkbara inom Europa i jämförelse med andra stater i andra världsdelar. Irlands inhemska pro-choicerörelse etablerade sig följaktligen utanför statsgränsen som i sin tur resulterade i ett Europeiskt nätverk som verkade för att göra Irlands begränsande tillgänglighet till abort möjligt. Med detta sagt, har Irlands inhemska pro-choicerörelse haft en stark organisering, varit nationellt etablerad och spridd över flera regioner i landet samtidigt som de också hade kontakter utanför statsgränserna. Vid användning av Tarrows modell (2006:185-194) har därmed Irland redan under 1980-talet kontakter med den transnationella prochoicerörelsen där parterna delar information med varandra och irländska aktivister också tar hjälp av den transnationella sociala rörelsen för att irländska kvinnor ska kunna genomföra abort utomlands enklare. Det förekommer därmed god mäkling mellan inhemsk rörelse och informationsspridning. Den inhemska abortrörelsen är till synes också utbredd över hela Irland. Mobiliseringen för pro-choicerörelsen är därmed god och eftersom de exempelvis har telefonrådgivning till kvinnor går det även att dra slutsatsen att de är väl organiserade.

På 1970-talet avancerade och expanderade feministiska rörelser i världen och FN benämnde 1975–1985 för 'det kvinnliga decenniet' med målet att eliminera diskriminering mot kvinnor. Liberalisering av abort pågick i stora delar av Europa. Medan detta skedde, pågick det mellan

1976–1983 diktatur i Argentina där mänskliga rättigheter förtrycktes. Kvinnorättsliga gräsrotsrörelser som tidigare propagerat för fri abort förtrycktes också av regimen med hot om politiskt våld. De tvingades därmed antingen till tystnad eller gick i exil. (Bellucci 1997: 100–101). Händelsegången är en exemplifiering på betydelsen av certifiering av auktoriteten, vilken enligt Tarrow (2006:185-194) är betydande för att en inhemsk rörelse ska kunna påverka statlig lagstiftning. Om rörelsen motarbetas fullständigt så kommer dem inte få genomslag. Det dröjde fram till mitten av 1990-talet då den feministiska rörelsen etablerades igen, denna gång i Buenos Aires. Just att rörelsen etablerades i denna stad styrker också argumentet om att rörelsen måste verka fritt för att kunna ha möjlighet att förändra lagstiftning på nationell nivå. Buenos Aires blev nämligen 1996 en autonom enhet. Autonomiteten innebar en möjlighet för området att avancera rörelsen för kvinnliga rättigheter ytterligare. Detta framförallt eftersom huvudstadens politiker hade möjlighet att, och var, förespråkare för kvinnliga rättigheter. De nationellt styrande erkände enbart de mänskliga rättigheter med inte reproduktiva rättigheten. Buenos Aires, å andra sidan, hade en konstitutionstillägg där kvinnans sexuella och reproduktiva rättigheter erkändes. Till följd av att de styrande i Buenos Aires skyddade kvinnliga rättigheter och samtidigt hade autonomitet från resten av Argentina, erhöll feministiska rörelser i Buenos Aires en större plattform att avancera på än övriga regioner vilket ledde till att rörelsen kunde utvecklas ytterligare och anamma internationella normer, diskurser och idéer kring reproduktiva rättigheter som den nationella staten var motståndare till. (Lopreite 2012: 110, 116-118) I Buenos Aires blev därmed autonomiteten och öppenheten språngbrädan för att Argentinas ledande feministiska rörelser utvecklades.

Vidare har the Campaign, Argentinas ledande pro-choicerörelse, refererat till internationella fördrag och avtal då de propagerar för liberalisering av abort. Mer specifikt använder sig Argentinas pro-choicerörelse, speciellt vid början av dess större etablering, av FN:s deklaration om mänskliga och reproduktiva rättigheter som återfinns i globala fördrag från 1994 respektive 1995. Pro-choicerörelsen argumenterar bland annat att Argentina måste leva upp till avtalen kring mänskliga rättigheter de har ratificerat och menar att Argentina inte gör det på grund av dess nuvarande abortlagar. (Sutton & Borland 2019:39–40). Med detta sagt, påverkas Argentina därmed inte utav tendenser i den närliggande regionen utan 'informationen' kommer från internationella fördrag och FN. Just faktorn att Argentinas aktivister därmed förlitat sig på internationella fördrag, kan också ses utifrån Kaldors forskning. Hon menade att det globala civilsamhället är mest närvarande i västvärlden och består till störst del av västerländska normer. (Kaldor

2003). Argentina måste därmed hämta information *utanför* sin egen kontinent då den inhemska pro-choice rörelsen argumenterar för reproduktiva rättigheter, eftersom dessa inte är närvarande i Argentinas region. Resten av Sydamerika är också präglad av katolska värderingar kring abort och kvinnliga rättigheter. Som Keck & Sikkenk (1998) förklarar är det i dessa fall vanligt att inhemska aktivister använder diskurser sprunget från globala starka aktörer för att föra fram deras fråga, precis som aktivisterna i Argentina gör. (Keck & Sikkenk 1998).

5.4 Vägvalet 2018

Under 2018 presenterade den inhemska prochoicegruppen the Campaign i Argentina lagförslag inför kongressen som innebar att abort skulle liberaliseras. Förslaget godkändes för första gången i första instansen. The Campaign har sedan dess officiella uppstart 2005 presenterat detta liberaliseringslagförslag för kongressen sju gånger. Varje gång har lagförslaget blivit nedröstat av kongressen fram tills 2018 då kongressen röstade ja till förslaget men nästa instans, senaten, röstade nej. Rörelsen har aldrig tidigare varit så stor som den var 2018 med dess omfång och styrka. Hundratusentals argentinare visade sitt stöd genom att demonstrera för lagförslaget. Gatuprotester för liberalisering var frekventa och rörelsen fick stor medial spridning där de benämndes “den gröna vågen” på grund av dess styrka, omfattning och gröna huvudskarfer som blev symbol för deras rörelse.(Szczepanska 2020:567–576) Enligt Dagmara Szczepanska är anledningen till att rörelsen fick så pass stor spridning 2018 att de fick stöd från andra stora kvinnonätverk, speciellt argentinska massrörelsen Ni Una Menos som är en social gräsrotsrörelse vars huvudfråga är minskat våld mot kvinnor. Rörelsen har spridit sig från Argentina till flera sydamerikanska länder. (Szczepanska 2020:567–576) Att förslaget godkändes i första instansen för första gången under 2018 visar betydelsen av en stark mobilisering, vilket är ett av stegen i Tarrows modell (2006:185-194). Med en stark mobilisering påverkade befolkningen de styrande i den mån att över 50 % i kongressen var för abortliberalisering. Det är också av intresse att belysa faktorn att rörelsen spred sig från Argentina till andra sydamerikanska länder. Argentina kan i detta ses som att de är initiativtagare till en transnationell social pro-choice rörelse, enligt Keck och Sikkenks (1998) definition av begreppet. Ty Argentinas pro-choicerörelse verkar internationellt och arbetar för en specifik fråga som sammanknyter organisationen. Trots att rörelsen hade betydligt större

spridning än tidigare 2018 så räckte det som sagt inte utan abortförbudet kvarstod. Detta eftersom förslaget inte godkändes i andra instansen. (Szczepanska 2020:567–576)

Efter 2016 riksdagsval i Irland tillsatte minoritetsregeringen ett åtaganden för en rådgivande församling att överväga den dåvarande abortlagstiftningen. Den rådgivande församlingen rekommenderade att genomföra en folkomröstning och vad den framtida abortlagen bör uttrycka, samt att parlamentet skulle reglera abort genom "vanlig" lag och inte genom konstitutionen. Statsrådet godkände en folkomröstning. (Calkin m.fl. 2020: 2-4) Mobilisering efter det irländska parlamentets lagförändring 2013 enade pro-choicerörelsen allt starkare. Mobilisering visade sig även ge resultat, främst med anledning av att en rådgivande församling tillsattes för att revidera de problem, normer och svårigheter som länge hade präglat abortförutsättningarna i Irland. Således misslyckades även den irländska staten att decertifiera rörelsen, och i stället anpassa sig till det som pro-choice rörelsen länge efterfrågat. 2018 röstade en övervägande majoritet av den irländska befolkningen, 66,4%, att ta bort "the 8th Amendment" (BBC 2018c). Irlands nya abortlag innebär nu att abort ska vara gratis, säker och laglig. Lagen tillåter abort vid begäran till 12 veckor, men vid fall längre än 12 veckor kan abort tillåtas under mycket begränsade omständigheter (the Conversation 2020).

6 Diskussion

Utifrån analysen kan olika nedslag göras utifrån studiens frågeställning: ”Hur kan det globala civilsamhället och den transnationella pro-choice rörelsen påverka nationell abortlagstiftning?”. Undersökningen visar att i respektive fall genomfördes smärre lagstiftningsförändringar innan 2018 då Irlands valde att liberalisera, medan Argentina behöll en restriktiv lagstiftning. Studien ger också en bild utav att det globala civilsamhället och transnationella sociala rörelser påverkar enskilda staters lagstiftning i värderingsfrågor är relaterat till inhemska faktorer och även statens roll i det internationella samfundet samt globala aktörers styrka att påverka länders internationella anseende genom att kritisera dem. Beroende på utseendet av dessa tre faktorer, har den inhemska pro-choice rörelsen olika möjligheter att: inhämta ny information och ha kontakt med internationella aktörer; att stärka mobiliseringen; samt att verka i samhället under gynnsamma förhållanden.

Den empiriska undersökningen visar att både Irland och Argentina har genomfört smärre lagstiftningsförändringar inom abortlagstiftningen innan den, i Irlands fall, liberaliserades. I det negativa fallet Argentina genomfördes lagstiftningsförändringen på grund yttre press från FN medan Irland genomförde sin första lagstiftningsförändring 2012 till följd av inhemska demonstrationer som spreds globalt och därefter fick Irland sin abortlagstiftning prövad av FN. Efter att FN underkänt lagstiftningen, genomförde även Irland en mindre förändring. Detta tyder på att i fall där länder får riktad kritik från en stark global aktör gällande deras lagstiftning, så är de styrande villiga att förändra lagstiftningen för att uppfylla det lägsta kriteriet och därmed undvika kritik. Globala aktörer har därmed möjlighet att påverka nationell lagstiftning genom extern press, vilket sammanfaller med resultat från tidigare forskning som visar att normerna i det globala civilsamhället påverkar staten. I samband med detta beaktas transnationella sociala rörelser ha möjlighet att påverka länders lagstiftning på två olika sätt. Å ena sidan kan de sätta press på globala aktörer med högt internationellt anseende för att dessa ska kritisera enskilda nationers lagstiftning. Vid tillfällen där den enskilda nationen i så fall påverkas av dess globala anseende och tar detta i beaktning, finns det möjlighet för nationen att känna sig pressad och förändra lagstiftningen. Transnationella sociala rörelsen har i så fall

indirekt påverkat nationen genom extern press. Å andra sidan, som i Irlands fall, kan de främst fungera som inspiratör till inhemska sociala rörelser och de kan även bistå inhemska sociala rörelsers demonstrationer.

I Tarrows modell (2006:185-194) omdiskuteras enbart huruvida transnationella sociala rörelsers påverkan på inhemska rörelser ser ut och hur de inhemska rörelsen därefter förändrar lagstiftningen. Emellertid pekar undersökningen även på att transnationella sociala rörelser har förmåga att påverka den globala normen och globala aktörers agerande, genom detta skapas extern påtryckning på landet som gör att denne förändrar lagstiftningen.

Den irländska pro-choicerörelsen genomförde 2018 demonstrationer som spreds genom landet och internationellt. Detta gav de styrande en press både externt och internt medan Argentinas pro-choicerörelse till mestadels var inhemsk med undantag från stöddemonstrationer i andra sydamerikanska länder som inte heller liberaliserat abort. Detta ger intrycket att Irland, i jämförelse med Argentina, upplevde mer påtryckning både externt och internt. Skillnaden mellan Argentinas och Irlands utfall kan därmed förklaras med att Irlands styrande var mer pressade att byta politisk riktning i frågan än vad Argentina var.

Vidare visar Tarrows modell (2006:185-194) att inhemsk mobilisering och auktoriteters certifiering av den inhemska rörelsen är av vikt i rörelsens väg mot att förändra hemlandets lagstiftning. I undersökningen belystes dess påverkan och hur de samspelade. Visserligen var startskotten för den inhemska pro-choicerörelsen i respektive land under samma tidsperiod - 1970-talet. I samband med förtrycket som uppkom i Argentinas diktatur 1976-1983 så avstannade landets feministiska utveckling och de feministiska rörelserna som tidigare funnits blev nedtryckta och förlorade del av mobilisering. Pro-choicerörelsen i Irland hade däremot möjlighet att utveckla sitt engagemang och rörelsen växte sig större och de blev mer organiserade. Empirin är därmed i linje med Tarrows teori kring vikten av att auktoriteter måste certifiera rörelsen eller åtminstone inte trycka ned den. Vidare visar undersökningen också att förtryck från regimen kan innebära att också rörelsens mobilisering tar skada och rörelsen sedan måste bygga upp sin organisation återigen.

Vidare visar analysen att Irland har haft större närhet till stater med liberaliserad abortpolitik än Argentina. Utifrån undersökningen ses detta haft flertalet konsekvenser. Exempelvis kan

Irlands internationella nätverk med abortförespråkare ses som en konsekvens att Irland hade geografisk närhet till dessa länder, vilket ses i kontrast med Argentina som inte hade något större nätverk utan till största del har rörelsen verkat inom landets gränser. Vidare påverkades Irland grannländernas liberala diskurs kring abort medan Argentina i stället behövde inhämta normer och inspiration för dess rörelse utanför den sydamerikanska kontinenten. Den geografiska betydelsen kan diskuteras utifrån tidigare forskning som visar att det globala civilsamhället påverkar västerländska länder i högre grad än andra. Studien påvisar detta genom att Irlands pro-choice rörelse gynnades av att tillhöra västvärlden, medan Argentinas hade en större uppförsbacke i samband med att det var relativt svårare med informationsspridning och stöd från av internationella aktörer. Stater som är geografiskt nära de transnationella sociala rörelserna som arbetar med den fråga som den inhemska rörelsen arbetar med, har därmed större möjlighet att påverkas av den transnationella rörelsens aktiviteter.

Med hjälp av det globala civilsamhällets stöd och uttryck för brister i Irlands abortlagstiftning uppstod en större enighet för förändring i landet genom mer omfattande demonstrationer. I jämförelse återetablerades Argentinas rörelse under 1990-talet, därefter har rörelsen lyckats genomdriva viss förändring fram till 2018. Bland annat godkändes ett förslag i första instansen. Det nationella civilsamhället har till följd av detta anpassat sig i högre utsträckning genom större mobilisering och krav på förändring. I fallet Argentina har även gräsrotsrörelser haft stor betydelse för att påverka och mobilisera. Till synes framstår det därmed som att det globala civilsamhället haft mer inflytande i Irland än i Argentina.

7 Slutsats

Denna studie eftersträvade att besvara frågeställningen: ”Hur kan det globala civilsamhället och den transnationella pro-choicerörelsen påverka nationell abortlagstiftning?” Därtill syftade denna studie att finna förklaringar till hur det globala civilsamhället och transnationella rörelser kan påverka enskilda staters nationella lagstiftningar. På ett övergripande plan ville även studien undersöka i vilken kontext och vad som påverkar hur väl den transnationella sociala rörelsen kan styrka inhemska det inhemska civilsamhället som i sin tur påverkar staters lagstiftningar.

Studiens resultat är följande: För det första visar den att transnationella pro-choicerörelsen kan påverka nationell abortlagstiftning genom att vända sig till det globala civilsamhället för att orsaka extern press på staters lagstiftningar; för det andra kan de fungera som en inspirationskälla till inhemska rörelser som vill åstadkomma förändring - i detta sammanhang har FN och de mänskliga rättigheterna var särskilt drivande; för det tredje kan studien konstatera att de styrandes certifiering för de inhemska rörelsernas organisation är en starkt bidragande faktor till förändring kan genomföras. Ytterligare kan det internationella system (geografi) som staten tillhör, i form av närhet till andra områden som förespråkar den norm som är önskvärd att uppfylla, vara av betydelse för att den transnationella pro-choicerörelsen ska kunna påverka. Sammantaget är ett antal nyckelfaktorer bidragande i samband med hur en transnationell social rörelse som pro-choice kan påverka nationell abortlagstiftning.

Med dessa konstateranden besvaras frågeställningen kring hur det globala civilsamhället och transnationella sociala rörelser kan påverka nationell lagstiftning. Hursomhelst, visar studien också att den initiala hypotesen, att dessa aktörer enbart påverkade lagstiftningen genom att påverka inhemska rörelsen, inte stämmer. I stället kan de globala och internationella aktörerna också påverka nationell lagstiftning direkt genom att fördöma landets lagstiftning.

X = Inhemskt civilsamhälle → Y = Nationell abortlagstiftning

Z = Det globala civilsamhället (transnationella pro-choicerörelsen)

För framtida forskning rekommenderar denna studie att andra och fler fall än Argentina och Irland kan studeras för att undersöka om samma eller liknande resultat kan konstateras. Potentiellt kan kontrasterande resultat uppvisas om andra stater studeras. Eventuellt kan fall med andra karaktärsdrag än värdekonservativa och religiösa inriktningar väljas för att studera om andra faktorer kan vara mer eller lika betydelsefulla för att den transnationella sociala rörelsen pro-choice kan påverka nationell abortlagstiftning. Studiens teoribyggande funktion kan i detta sammanhang användas för framtida forskning för att just studera andra stater där förändring ännu inte inträffat, eller där förändring har åstadkommit. Studien rekommenderar även att andra rörelser kan studeras i samband andra typer av lagstiftningar, exempelvis rörelser inom miljö- eller diskrimineringsfrågor.

8 Referenser

Anheier, H.K., Glasius, M., & Kaldor, M. (2001). *Introducing Global Civil Society*. In *H.K Anheier, M. Glasius, & M.Kaldor (Red.) Global Civil Society 2001*. Oxford, UK: Oxford University Press.

BBC (2018a) *Ireland abortion referendum: What is the law?*
<https://www.bbc.com/news/world-europe-43961988> (Hämtad 2021-01-03)

BBC (2018b) *Irish abortion referendum: Religious leaders' views*.
<https://www.bbc.com/news/world-europe-44162188> (Hämtad 2021-01-03)

BBC (2018c) *Irish abortion referendum: Ireland overturns abortion ban*.
<https://www.bbc.com/news/world-europe-44256152> (Hämtad 2021-01-21)

BBC (2020d). *Argentina abortion: Senate approves legalisation in historic decision*.
<https://www.bbc.com/news/world-latin-america-55475036> (Hämtad 2021-01-03)

Beach & Pedersen (2012) *Process-Tracing Methods: Foundations and Guidelines*. The University of Michigan Press.

Bellucci, M. (1997). Women's struggle to decide about their own bodies: Abortion and sexual rights in Argentina. *Reproductive Health Matters*, 5 (10), 99–106.

Buedo, A. M. (2020). Pregnancy, Femicide, and the Indispensability of Legalizing Abortion: A Comparison between Argentina and Ireland. *Emory International Law Review*, 34(3), 825–858.

Bunge, M (1997). Mechanism and Explanation. *Philosophy of the Social Sciences* 27 (4): 410–465.

Calkin, S; de Londras, F; Heathcote, G. (2020) Abortion in Ireland: Introduction to the Themed issue. *Feminist Review*, Issue: 124, 1-14.

The Conversation (2020) *One year on, it's clear that the new Irish abortion services have serious limitations.* <https://theconversation.com/one-year-on-its-clear-that-the-new-irish-abortion-services-have-serious-limitations-129491> (Hämtad 2021-01-03)

Crane, B (1994). The Transnational Politics of Abortion. *Population and Development Review*, 1994, vol 20.

CRR (2018). *UN Human Rights Committee Asserts that Access to Abortion and Prevention of Maternal Mortality are Human Rights.* Center for Reproductive Rights https://reproductiverights.org/press-room/un-human-rights-committee-asserts-access-abortion-and-prevention-maternal-mortality-are_ (Hämtad 2021-01-03)

CRR (2020) *The World's Abortion Laws.* Center for Reproductive Right <https://reproductiverights.org/worldabortionlaws> (Hämtad 2021-01-03)

Duffy, N. D (2020). From Feminist Anarchy to Decolonisation: Understanding Abortion Health Activism Before and After the Repeal of the 8th Amendment. *Feminist Review*: 124, 69-85.

Eager, P.G (2004) From Population Control to Reproductive Rights: Understanding Normative Change in Global Population Policy (1965–1994), *Global Society*, 18:2, 145-173.

Esaiasson, P; Gilljam, M; Oscarsson, H; Towns, A & Wängnerud, L (2017). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad* (5:e uppl.). Stockholm: Wolters Kluwer

Fine, J. B., Mayall, K., & Sepúlveda, L. (2017). The Role of International Human Rights Norms in the Liberalization of Abortion Laws Globally. *Health and human rights*, 19 (1), 69–80.

Fletcher, R (2018). #RepealedThe8th: Translating Travesty, Global Conversation, and the Irish Abortion Referendum. *Feminist Legal Studies* 26, 233-259.

The Guardian (2020). *Argentina's lower house passes bill to allow abortion*. Goñi, Uki & Phillips, Tom. <https://www.theguardian.com/world/2020/dec/11/argentina-lower-house-approves-abortion-bill-legal> (Hämtad: 2020-12-27)

HRW (2020). *Abortion: Argentina*. Human Rights Watch. <https://www.hrw.org/legacy/women/abortion/argentina.html> (Hämtad: 2021-01-03)

IPPF (2020). *Abortion*. International Planned Parenthood Federation. <https://www.ippf.org/our-approach/services/Abortion> (Hämtad 2021-03-01)

Kaldor, M (2003). The idea of global civil society, *International Affairs*, Volume 79, Issue 3, May 2003, Pages 583–593, <https://doi.org/10.1111/1468-2346.00324>

Keck, M. & Sikkink, K (1998) *Activists beyond Borders: Advocacy Networks in International Politics*. Ithaca and London: Cornell University Press.

Lopreite D. (2012) Travelling ideas and domestic policy change: The transnational politics of reproductive rights/health in Argentina. *Global Social Policy*. 12 (2):109-128.

O'Neill, B (2013) *Beyond Savita*. Conscience; Washington, Vol. 34, Iss. 1, 15-18.

Piper, N. & Uhlin, A. (2003) "New Perspectives on Transnational Activism." In Nicola Piper and Anders Uhlin (eds.) *Transnational Activism in Asia: Problems of Power and Democracy*. New York: Routledge, pp 1-25.

Smith, J. (2013). Transnational Social Movements. In *The Wiley-Blackwell Encyclopedia of Social and Political Movements* (eds D.A. Snow, D. Della Porta, B. Klandermans and D. McAdam)

Tsutsui, K., & Shin, H. (2008). Global norms, local activism, and social movement outcomes: Global human rights and resident koreans in japan. *Social Problems* , 55(3), 391-418.

Szczepańska, D. (2020). The Power of Mass Mobilisation: Argentina's Struggle for the Legalisation of Abortion. *Bulletin of Latin American Research*, 39 (5), 567–581.

Smith, J., & Wiest, D. (2005). The Uneven Geography of Global Civil Society: National and Global Influences on Transnational Association. *Social Forces*, 84 (2), 621–652.

Sutton, B., & Borland, E. (2019). Abortion and Human Rights for Women in Argentina. *Frontiers: A Journal of Women Studies*, 40 (2), 27-61.

SVT Nyheter (2020-10-30) *Tillgången till fri abort ökar i Europa.*
<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/tillgang-till-fri-abort-okar-i-europa> (Hämtad 2021-01-03)